

केचिच्छाल्वपतिं गत्वा नियोज्यमिति मेनिरे । नेति केचित् व्यवस्यन्ति प्रत्याख्याता हि तेन सा ।

एवं गते तु किं शक्यं भद्रे कर्तुं मनीषिभिः । पुनरुच्यतां सर्वे तापसाः संश्रितव्रताः ।

६०२५

अलं प्रव्रजितेनेह भद्रे शृणु हितं वचः । इतो गच्छस्व भद्रं ते पितुरेव निवेशनं ।

प्रतिपत्स्यति राजा स पिता ते यदनन्तरं । तत्र वत्स्यसि कल्याणी सुखं सर्वगुणान्विता ।

न च तेऽन्या गतिर्नार्या भवेत् भद्रे यथा पिता । पतिर्वाऽपि गतिर्नार्याः पिता वा वरवर्णिनि ।

गतिः पतिः समाख्याया विषमे वा पिता गतिः । प्रव्रज्या हि सुदुःखं सुकुमार्या विशेषतः ।

राजपुत्र्याः प्रकृत्या च कुमार्यास्तव भाविनि । भद्रे दोषा हि विद्यन्ते बहवो वरवर्णिनि ।

६०३०

आश्रमे हि वसन्त्यास्ते न भवेयुः पितुर्गृहे । ततस्त्वन्ये ब्रुवन् वाक्यं तापसास्तां तपस्विनीं ।

त्वामिहैकाकिनीं दृष्ट्वा निर्जने गहने वने । प्रार्थयिष्यन्ति राजानस्तस्मान्नैवं मनः कथाः ।

॥ अम्बोवाच ॥ न शक्यं काशिनगरं पुनर्गन्तुं पितुर्गृहान् । अवज्ञाता भविष्यामि बान्धवानां न संशयः ।

उषिताऽस्मि तथा बाल्ये पितुर्वैष्मनि तापसाः । नाहं गमिष्ये भद्रं वस्तत्र यत्र पिता मम ।

तपस्तप्तुमभोऽस्यामि तापसैः परिरक्षिता । यथा परेऽपि मे लोके न स्यादेवं महात्ययः ।

६०३५

दौर्भाग्यं तापसश्रेष्ठास्तस्मात्तस्याम्यहं तपः ।

॥ भीष्म उवाच ॥ इत्येवन्तेषु विप्रेषु चिन्तयत्सु यथातथं । राजर्षिस्तदनं प्राप्तस्तपस्वी होत्रवाहनः ।

ततस्ते तापसाः सर्वे पूजयन्ति स्म तं नृपं । पूजाभिः स्वागताद्याभिरासनेनोदकेन च ।

तस्योपविष्टस्य सतो विश्रान्तस्योपशृण्वतः । पुनरेव कथाञ्चक्रुः कन्यां प्रति वनौकसः ।

अम्बायास्तां कथां श्रुत्वा काशिराजश्च भारत । राजर्षिः स महातेजा बभूवोद्विग्नमानसः ।

६०४०

तां तथावादिनीं श्रुत्वा दृष्ट्वा च स महातपाः । राजर्षिः कृपयाविष्टो महात्मा होत्रवाहनः ।

स वेपमान उत्थाय मातुस्तस्याः पिता तदा । तां कन्यामङ्गमारोप्य पर्याश्रासयत प्रभो ।

स तामपृच्छत् कार्त्स्न्येन व्यसनोत्पत्तिमादितः । सा च तस्मै यथावृत्तं विस्तरेण न्यवेदयत् ।

ततः स राजर्षिरभूत् दुःखशोकसमन्वितः । कार्यञ्च प्रतिपेदे तन्मनसा सुमहातपाः ।

अब्रवीत् वेपमानश्च कन्यामात्तां सुदुःखितां । मागाः पितृगृहं भद्रे मातुस्ते जनको ह्यहं ।

६०४५

दुःखं किन्द्यामहं ते वै मयि वर्त्तस्व पुत्रिके । पर्याप्तं ते मनो वत्से यदेवं परिशुष्यसि ।

गच्छ मदचनाद्राभं जामदग्न्यं तपस्विनं । रामस्ते सुमहदुःखं शोकञ्चैवापनेष्यति ।

हनिय्यति रणे भीष्मं न करिष्यति चेद्वचः । त्वं गच्छ भार्गवश्रेष्ठं कालाग्निसमतेजसं ।

प्रतिष्ठापयिता स त्वां समे पथि महातपाः । ततस्तु सुखरं वाप्यमुत्सृजन्तो पुनःपुनः ।

अब्रवीत् पितरं मातुः सा तदा होत्रवाहनं । अभिवादयित्वा शिरसा गमिष्ये तव शासनान् ।

६०५०

अपि नामाद्य पश्येयमार्थन्तं लोकविश्रुतं । कथञ्च तीव्रं दुःखं मे नाशयिष्यति भार्गवः ।

एतदिच्छाम्यहं ज्ञातुं यथा यास्यामि तत्र वै ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वण्यम्बोपाख्यानपर्वणि होत्रवाहानाम्बासंवादे पञ्चसप्तत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १७५ ॥